

AFGANISTANIN GHAZNIN MAAKUNNAN TILANNEPÄIVITYS ELOKUUSSA 2018

Yleinen tilanne

Taliban on huhtikuun lopussa käynnistyneessä vuoden 2018 hyökkäyskampanjassaan kohdistanut painetta erityisesti Ghaznin maakuntaan. Taisteluita on käyty kevään ja kesän aikana Ab Bandissa, Ajristanissa, Andarissa, Dih Yakissa, Ghaznin kaupungissa, Gilanissa, Girossa, Jaghatussa, Khwaja Omarissa, Moqurissa, Qarabaghissa, Rashidanissa, Waghazissa ja Wali Mohammadi Shahidissa.¹ Talibanin arvioidaan elokuun puoliväliin mennessä saaneen suurimman osan Ghaznin maaseutualueista hallintaansa. Taliban hyökkäsi 10.8.2018 Afganistanin armeijan erikoisjoukkojen tukikohtaan Ajristanin piirikunnassa, minkä seurauksena sata sotilasta ja poliisia kuoli ja valtion viranomaiset pakenivat piirikunnasta. Taliban valtasi 11.8.2018 myös Khwaja Omarin hallintorakennukset.² Taisteluita käytiin myös Wali Mohammadi Shahidin (toiselta nimeltään Khogiani) piirikunnassa 14.8.2018 Taliban-taistelijoiden vetäytyessä Ghaznin kaupungista.³ Talibanin ja hallituksen joukkojen välisiä taisteluita on puhjennut 17.8.2018 Qarabaghin piirikunnassa.⁴ Taliban valtasi oman ilmoituksensa mukaan sotilastukikohdan Qarabaghissa yöllisessä hyökkäyksessä 19.8.2018.⁵

Long War Journalin ja New York Timesin arvioiden mukaan Taliban-liike hallitsee elokuun puolivälissä 2018 Ajristanin, Andarin, Dih Yakin, Jaghatun, Khwaja Omarin, Nawan, Nawurin, Rashidanin, Wali Mohammadi Shahidin ja Zana Khanin piirikuntia. Taliban ja valtiolliset turvallisuusjoukot taistelevat edelleen Ab Bandin, Ghaznin kaupungin, Gilanin, Giron, Qarabaghin ja Waghazin piirikuntien hallinnasta. Ghaznin 19 piirikunnasta ainoastaan Jaghori, Malistan ja Moqur ovat toistaiseksi pysyneet valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁶

Taliban-liikkeen hyökkäys Ghaznin kaupunkiin elokuussa

Taliban teki 10.–14.8.2018 Ghaznin kaupunkiin viisi päivää kestäneen laajan hyökkäyksen, jonka aikana kuoli BBC:n arvion mukaan ainakin 60 siviiliä, 140 valtion turvallisuusjoukkojen jäsentä ja mahdollisesti satoja Taliban-taistelijoita.⁷ YK:n Afganistan-ohjelman UNAMA:n alustavan arvion mukaan siviiliuhreja aiheutui 110–150⁸, mutta YK:n humanitaaristen asioiden koordinoitumistalon UNOCHA:n viimeisimpien lukujen mukaan siviiliuhrien arvioitu määrä on noin 300⁹. Kyseessä oli Talibanin ensimmäinen yritys vallata Ghaznin kaupunki sitten Taliban-hallinnon kaatumisen vuonna 2001. Taliban on tähän saakka onnistunut valtaamaan maakuntien

¹ AAN/ Qaane 25.7.2018.

² NYT/ Nordland & Sukhanyar 13.8.2018.

³ Tolo News 14.8.2018.

⁴ Tolo News 16.8.2018.

⁵ "Islamic Emirate of Afghanistan" 20.8.2018.

⁶ LWJ/ Roggio 13.8.2018; Roggio & Gutowski (päiväämätön); NYT/ Mashal 13.8.2018.

⁷ BBC 15.8.2018.

⁸ UNAMA 15.8.2018.

⁹ UNOCHA 20.8.2018.

pääkaupungeista ainoastaan Kunduzin kaksi kertaa vuosina 2015 ja 2016 sekä Farahin toukokuussa 2018.¹⁰

Valtiollisten turvallisuusjoukkojen raportoitiin saaneen lisäjoukkojen ja ilmatuen avulla Ghaznin kaupunki jälleen takaisin hallintaansa 15.8.2018 mennessä.¹¹ Taisteluissa eniten vahinkoja aiheutui kaupungin keskustassa, jossa sijaitsevat hallintorakennukset olivat taisteluiden kohteena.¹² Hyökkäyksen aikana kaupungin viestintäverkot katkesivat ja sähkön- ja vedenjakelu keskeytyi, minkä seurauksena yli 5000 taloutta jäi ilman juomavettä. Myös ruoasta ja lääkkeistä oli puutetta, ja Ghaznin julkinen sairaala täyttyi sinne tuoduista haavoittuneista. Sekä valtiolliset sotilaat että Taliban ylläpitivät tiesulkuja Ghaznista Kabuliin johtavan valtatie varrella tarkkaillakseen kaupungista poistuvia.¹³ Kabul–Kandahar-valtatie oli ainakin osittain suljettuna liikenteeltä hyökkäyksen ollessa käynnissä¹⁴, minkä lisäksi Taliban on toukokuun alusta lähtien estänyt liikenteen Ghaznista Paktikaan johtavalla valtatiellä.¹⁵ Taliban-taistelijoiden raportoitiin miinoittaneen kaupunkiin johtavat tiet ja pyrkineen estämään siviilejä poistumasta kaupungista.¹⁶

UN OCHA:n 15.8.2018 päivitettyjen tietojen mukaan siviilien kulku Ghaznin kaupunkiin ja sieltä pois oli tällöin edelleen turvatonta osapuolten kiistellessä valtatie osuuksien hallinnasta, veden- ja sähkönjakelu poikki ja taisteluissa räjähtämättä jääneitä ammuksia oli laajalti kaupungin alueella.¹⁷ UN OCHA:n 16.8.2018 päivityksen mukaan sähköt olivat edelleen poikki, mutta vedenjakelu oli saatu osittain käynnistettyä.¹⁸ UN OCHA raportoi 20.8.2018, että myös sähkönjakelu ja viestintäverkot on saatu käynnistettyä, mutta niissä on edelleen ajoittaisia katkoksia. Katuelämä on vilkastunut, mutta joillain alueilla liikkuminen edelleen vaarallista miinojen ja räjähtämättömien taisteluvälineiden vuoksi. Arviolta 2000 kiinteistöä vahingoittui taisteluissa ja myös infrastruktuuri on osin vaurioitunut.¹⁹

UN OCHA raportoi 16.8.2018 Ghaznista Kabuliin johtavan valtatie Wardakin maakunnan Sayedabadin kautta kulkevan pätkä olevan miinoitettu ja alueella on puhjennut taisteluita. Siviileillä ja humanitaaristen järjestöjen työntekijöillä ei tällöin ollut pääsyä Ghaznin kaupunkiin.²⁰ UN OCHA:n 20.8.2018 päivättyjen tietojen mukaan Kabul–Kandahar-valtatie Ghaznin osuus on nyt raivattu miinoista ja kulku on avattu myös siviileille. Tiellä kulkeminen on silti edelleen riskialtista Ghaznin ja Wardakin Sayedabadin ajoittaisten taistelujen vuoksi. YK:n avustusjoukot pääsivät kaupunkiin viimein 19.8.2018.²¹

¹⁰ BBC 10.8.2018.

¹¹ BBC 15.8.2018; NYT/ Faizi & Mashal 15.8.2018.

¹² Tolo News/ Hamid 14.8.2018.

¹³ BBC 15.8.2018; UNAMA 15.8.2018.

¹⁴ BBC 10.8.2018; NYT/ Mashal 13.8.2018.

¹⁵ PAN/Khosal 20.8.2018; PAN/Khosal 22.5.2018; PAN/Maftoon 6.5.2018.

¹⁶ NYT/ Azadzoi & Nordland 11.8.2018.

¹⁷ UNOCHA 15.8.2018.

¹⁸ UNOCHA 16.8.2018.

¹⁹ UNOCHA 20.8.2018.

²⁰ UNOCHA 16.8.2018.

²¹ UNOCHA 20.8.2018.

Sisäisesti siirtymään joutuneet

Ghaznin kaupungin taistelujen aikana 7500 ihmistä pakeni kaupunkia ympäröiviin kyliin mutta osa heistä on jo palannut koteihinsa.²² Alustavien tietojen mukaan 160–230 Ghaznin kaupungissa käytyjä taisteluja paennutta on päätynyt Paktian maakunnan pääkaupunkiin Gardeziin ja toistaiseksi kartoittamaton määrä Kabuliin.²³ Ghaznin maakunnasta oli elokuun alkuun mennessä vuoden 2018 aikana paennut konfliktin takia 445 maan sisäisesti siirtymään joutunutta, joista 175 oli lähtenyt Andarista, 168 Qarabaghista, 91 Waghazista ja 11 Dih Yakista.²⁴

Lähteet

AAN (Afghanistan Analysts Network), Qaane, Ehsan. 25.7.2018. *The Insecure Spring of Ghazni: Results of Third-Grade Treatment by the Centre?* <https://www.afghanistan-analysts.org/the-insecure-spring-of-ghazni-results-of-third-grade-treatment-by-the-centre/> (käyty 16.8.2018).

BBC. 10.8.2018. *Taliban Attack Strategic Afghan City of Ghazni.* <https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-45141401> (käyty 16.8.2018).

BBC. 15.8.2018. *BBC Reporter's Terrifying Days amid Taliban Assault on Ghazni.* <https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-45186341> (käyty 16.8.2018).

"Islamic Emirate of Afghanistan" 20.8.2018. *6 killed, 5 captured as base taken over.* <https://alemarah-english.com/?p=33461>

LWJ (Long War Journal),

Roggio, Bill. 13.8.2018. *Taliban Seizes Second District in Ghazni as Provincial Capital Remains Contested.* <https://www.longwarjournal.org/archives/2018/08/taliban-seizes-second-district-in-ghazni-as-provincial-capital-remains-contested.php> (käyty 16.8.2018).

Roggio, Bill & Gutowski, Alexandra. Päiväämätön. *Mapping Taliban Control in Afghanistan.* <https://www.longwarjournal.org/mapping-taliban-control-in-afghanistan> (käyty 16.8.2018).

NYT (New York Times),

Faizi, Fatima & Mashal, Mujib. 15.8.2018. *After Taliban Siege of Ghazni, Afghans Tell of Fear and Deprivation.* <https://www.nytimes.com/2018/08/15/world/asia/ghazni-conflict-taliban-afghan-army.html> (käyty 16.8.2018).

Mashal, Mujib. 13.8.2018. *Why the Taliban's Assault on Ghazni Matters.* <https://www.nytimes.com/2018/08/13/world/asia/why-the-talibans-assault-on-ghazni-matters-for-afghanistan-and-the-us.html> (käyty 16.8.2018).

Nordland, Rod & Sukhanyar, Jawad. 13.8.2018. *As Taliban Fight for Ghazni City in Afghanistan, Nearby Districts Fall.* <https://www.nytimes.com/2018/08/13/world/asia/afghanistan-taliban-ghazni.html> (käyty 16.8.2018)

²² UNOCHA 20.8.2018.

²³ UNOCHA 15.8.2018.

²⁴ UNOCHA 12.8.2018.

Azadzoj, Near & Nordland, Rod. 11.8.2018. *After Ghazni Attack, Taliban Still in Afghanistan City.* <https://www.nytimes.com/2018/08/11/world/asia/afghanistan-taliban-ghazni.html> (käyty 16.8.2018)

PAN (Pajhwok Afghan News)

20.8.2018. *Taliban threatening to close important road in Paktiak.* <https://www.pajhwok.com/en/2018/08/20/taliban-threatening-close-important-road-paktiak> (käyty 23.8.2018).

22.5.2018. *'Andar dwellers between the devil and the deep blue sea'.* <https://www.pajhwok.com/en/2018/05/22/%E2%80%98andar-dwellers-between-devil-and-deep-blue-sea%E2%80%99> (käyty 23.8.2018).

6.5.2018. *Ghazni-Paktika highway closed amid clashes in Andar.* <https://www.pajhwok.com/en/2018/05/06/ghazni-paktika-highway-closed-amid-clashes-andar> (käyty 23.8.2018).

Tolo News

16.8.2018. *Clashes Ongoing in Parts of Ghazni amid President's Visit.* <https://www.tolonews.com/afghanistan/clashes-ongoing-parts-ghazni-amid-president%E2%80%99s-visit> (käyty 17.8.2018)

14.8.2018. *Clashes Ease in Ghazni City as Taliban 'Pull Back'.* <https://www.tolonews.com/afghanistan/clashes-ease-ghazni-city-taliban%C2%A0%E2%80%98pull-back%E2%80%99> (käyty 16.8.2018).

,Hamid, Tamim. 14.8.2018. *Ghazni Residents Assess the Damage as Crisis Ends.* <https://www.tolonews.com/afghanistan/ghazni-residents-assess-damage-crisis-ends> (käyty 16.8.2018)

UNAMA (United Nations Assistance Mission in Afghanistan). 15.8.2018. *Statement by Tadamichi Yamamoto on the Clashes in Ghazni.* <https://unama.unmissions.org/statement-tadamichi-yamamoto-clashes-ghazni> (käyty 16.8.2018).

UNOCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs).

20.8.2018. *Afghanistan: Ghazni Conflict. Update No. 4 (as of 20 August 2018).* <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/document/afghanistan-ghazni-conflict-update-no-4-20-august-2018> (käyty 23.8.2018).

16.8.2018. *Afghanistan: Ghazni Conflict. Update No. 3 (as of 16 August 2018).* https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/20180816_ocha_update_ghazni_no3_final.pdf (käyty 17.8.2018).

15.8.2018. *Afghanistan: Ghazni Conflict. Update No. 2 (as of 15 August 2018).* <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/document/afghanistan-ghazni-conflict-update-no-2-15-august-2018> (käyty 16.8.2018).

12.8.2018. *Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 12 August 2018), Actual Displacements between 1 January 2018 and 2 August 2018 (interactive map).* <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/idps> (käyty 16.8.2018).